

Accepterandet av homosexualitet har varierat mycket genom mänsklighetens historia och hur samhällets syn på homosexuella har utvecklats över århundraden, har påverkats mycket av olika religioner, lagar och acceptans hos befolkningar. Låt oss utforska dess historia. En resa från förtryck till frihet, fylld av kamp, mod och triumf.

Fast Sverige har legat i framkant förut när det gäller rättighetsfrågor så har arbetet tappat fart. Genom utbildning och stöd kan vi alla bidra till en mer jämlik värld där alla, oavsett sexuell läggning eller könsidentitet, kan leva fritt och öppet.

Filmen tar oss genom gayrörelsens historia, från forna tiders dödsstraff till dagens Pride-festivaler som firar mångfald och frihet. Den ger en historisk överblick över hur HBTQI+-personer har behandlats genom tiderna, med fokus på förföljelse, kamp och framgångar. Med nedslag i viktiga händelser som Stonewallupproret 1969 och framväxten av Pride i Sverige ger filmen ett djupgående perspektiv på den förändrade synen på homosexualitet och könsidentitet.

FILMFAKTA

Ämnen: Historia, Samhällskunskap, HBTQI+, demokratiska fri- och rättigheter, identitet och livsstil, värdegrund, genus och jämställdhet
 Ålder: Grundskola 7-9, Gymnasiet
 Speltid: 12 min
 Produktionsår: 2024
 Språk: Svenska, svensk text
 Ursprungsland: Sverige
 Artikelnummer: 201124

Innehåll i filmen

Filmen beskriver gayrörelsens historia med fokus på:

1. Antiken: Homosexualitetens roll i olika kulturer.
2. 1600- och 1800-talets förtryck: Lagstiftning och sociala konsekvenser.
3. Stonewallupproret 1969: Startpunkten för den moderna gayrörelsen.
4. HBTQI+ i Sverige: Från kriminalisering och sjukdomsstämpel till partnerskapslagar och Pride.
5. Framsteg och motgångar på 2000-talet: Global kamp för rättigheter och inkludering.
6. Framtiden: Utmaningar och behov av förändring.

Teman i filmen:

1. **Historisk förföljelse:** Dödsstraff och straffarbete för homosexuella.
2. **Aktivismens betydelse:** Stonewallupproret och kampen för rättigheter.
3. **Sverige som exempel:** Från kriminalisering till Pride-festivaler.
4. **Nutidens utmaningar:** Homofobi och transfobi globalt och lokalt.
5. **Framtiden:** Hur nya generationer kan bidra till förändring.

Användningsområden i undervisningen:

- Ge eleverna en historisk och samhällsvetenskaplig kontext till HBTQI+-frågor.
- Stimulera reflektion kring rättvisa, identitet och normer.
- Uppmuntra diskussion om likabehandling och mänskliga rättigheter.

Planering av lektionen

Före filmen

- 1. Introduktion (15 min):**
 - Diskutera normer och mänskliga rättigheter.
 - Förklara centrala begrepp som HBTQI+, normkritik och Pride.
 - Förbered eleverna på att identifiera viktiga händelser i filmen.
- 2. Förförståelseaktivitet:**
 - Fråga: *Vad vet ni om homosexuella rättigheter i olika delar av världen?*
 - Elever kan skriva ner tankar eller diskutera i smågrupper.

Under filmen

- Be eleverna att anteckna:
 1. Viktiga årtal och händelser (exempelvis Stonewallupproret 1969).
 2. Hur lagar och attityder har förändrats i Sverige och globalt.
 3. Vilka utmaningar som fortfarande kvarstår.

Efter filmen

- 1. Diskussion i helklass (15-20 min):**
 - Hur har synen på homosexualitet förändrats genom historien?
 - Vad kan vi göra för att motverka fördomar och främja inkludering idag?
- 2. Grupparbete (20-30 min):**
 - **Teman:**
 - Stonewallupprorets betydelse.
 - Pride som rörelse och symbol.
 - HBTQI+ rättigheter i Sverige jämfört med andra länder.
 - Elever skapar en kort presentation eller affisch om sitt tema.
- 3. Avslutning:**
 - Reflektera över hur historiska händelser påverkar dagens samhälle.
 - Uppmana elever att tänka kritiskt kring frågor som fortfarande är aktuella.

Utvidgning och fördjupning

- **Kreativa uppgifter:**
 - Elever skriver dagbok från perspektivet av en aktivist under Stonewallupproret.
 - Skapa en tidslinje över gayrörelsens historia.
- **Samhällskunskap och religion:**
 - Analysera lagstiftning i olika länder: Varför är vissa länder mer progressiva än andra?
 - Diskutera etiska och religiösa perspektiv på HBTQI+ frågor.

Tips för läraren

- Skapa en trygg miljö för diskussioner.
- Var beredd att hantera känsliga frågor och missuppfattningar.
- Använd filmen som en utgångspunkt för vidare utforskning av mänskliga rättigheter och inkludering.

Läroplansmål LGR22

Filmen erbjuder en djupgående och relevant resurs för att belysa historiska och samtida perspektiv på HBTQI+-personers rättigheter. Den är väl förankrad i LGR22 och GY25 genom att beröra teman som mänskliga rättigheter, sociala förändringar och normkritik. Den uppmuntrar eleverna att reflektera över hur historiska händelser påverkar dagens samhälle och hur de själva kan bidra till en mer inkluderande framtid.

Sammanfattning av centralt innehåll, kunskapskrav och mål kopplade till läroplanerna

Grundskolan: LGR22

Centralt innehåll (Historia, Samhällskunskap och Religion)

1. Historia (Åk 7–9):
 - Mänskliga rättigheter och samhällsförändringar: Hur synen på mänskliga rättigheter har förändrats över tid, med fokus på sociala rörelser som gayrörelsen.
 - Normer och levnadsvillkor: Hur normer har påverkat människors rättigheter och identiteter i olika tider och samhällen.
 - Historiska händelser: Aktivism som Stonewallupproret och dess betydelse för moderna rättigheter.
2. Samhällskunskap (Åk 7–9):
 - Individens rättigheter: Hur lagar och mänskliga rättigheter skyddar individen, och vilka konsekvenser normer och fördomar kan ha på samhällsnivå.
 - Demokratiska processer: Hur individer och grupper har påverkat samhällsutvecklingen genom kamp för lika rättigheter.
 - Internationella perspektiv: Hur globala skillnader i HBTQI+-rättigheter påverkar människor.
3. Religion (Åk 7–9):
 - Etiska frågor: Hur människosyn och värderingar i olika religioner påverkar synen på HBTQI+-frågor.
 - Livsåskådningar och normer: Hur religion och kultur har format samhällets attityder till kön och sexualitet.

Kunskapskrav och mål

- Eleverna ska kunna analysera historiska förändringar och koppla dem till samhällets utveckling, exempelvis hur synen på HBTQI+-personer har förändrats.
- Eleverna ska kunna beskriva och resonera kring mänskliga rättigheter, samhällsstrukturer och individens roll i att skapa förändring.
- Eleverna ska kunna identifiera normer och värderingar och diskutera deras konsekvenser för individen och samhället.
- Eleverna ska kunna använda historiska och samtida exempel för att förklara hur sociala rörelser, som gayrörelsen, påverkat rättigheter och jämlikhet.

HANDLEDNING

Gymnasieskolan: GY25

Centralt innehåll (Historia, Samhällskunskap och Religion)

1. Historia 1b:
 - Sociala rörelser och förändringar: Gayrörelsen som exempel på hur grupper har påverkat samhällsutvecklingen genom historien.
 - Demokrati och mänskliga rättigheter: Hur kampen för lika rättigheter har format det moderna samhället.
 - Kulturmöten: Hur olika kulturer och religioner påverkat synen på kön och sexualitet över tid.
2. Samhällskunskap 1b:
 - Demokratiska processer och mänskliga rättigheter: Hur rättigheter utvecklats genom aktivism, exempelvis Stonewallupproret och Pride-rörelsen.
 - Normer och sociala strukturer: Hur normer kring kön och sexualitet formar samhällets attityder och lagstiftning.
 - Globalisering: Skillnader i rättigheter för HBTQI+-personer mellan olika länder och hur det påverkar individer.
3. Religion 1:
 - Etik och livsåskådningar: Etiska resonemang kring rättvisa och frihet för HBTQI+-personer i olika religiösa och kulturella kontexter.
 - Identitet och normkritik: Hur könsidentitet och sexualitet påverkar individers liv och samhällets strukturer.

Kunskapskrav och mål

- Eleverna ska kunna **analysera historiska och samhälleliga förändringar** och hur de påverkat individers livsvillkor, med gayrörelsen som exempel.
- Eleverna ska kunna **redogöra för demokrati och rättigheter** och resonera om varför vissa grupper fortsatt möter förtryck.
- Eleverna ska kunna använda ett **globalt perspektiv** för att jämföra rättigheter och diskutera skillnader mellan länder och kulturer.
- Eleverna ska kunna **tillämpa ett normkritiskt perspektiv** för att förstå och analysera samhällsstrukturer och social förändring.

Sammanfattning av mål för eleverna

Efter arbete med filmen och tillhörande aktiviteter ska eleverna:

1. **Ha en historisk förståelse:** Kunna beskriva hur gayrörelsen har utvecklats från förtryck till dagens Pride-rörelse.
2. **Kunna analysera samhällsförändringar:** Förstå hur lagstiftning och attityder har formats och hur dessa påverkat individers rättigheter.
3. **Kunna resonera om nutida utmaningar:** Diskutera vad som återstår för att uppnå jämlikhet för HBTQI+-personer, både i Sverige och globalt.
4. **Kunna använda ett normkritiskt perspektiv:** Identifiera och reflektera över normer och deras konsekvenser för samhället och individen.
5. **Ha insikter om mänskliga rättigheter:** Förstå hur aktivism har varit avgörande för att främja rättvisa och frihet för utsatta grupper.

Med denna grund kan undervisningen stärka elevernas förståelse för demokrati, mänskliga rättigheter och sociala förändringar i ett globalt och historiskt perspektiv.